

Yasin Aslan
y.aslan@haberajanda.com

Türkiye'nin 1955'ten beri kanayan yarası: Nükleer Enerji İncirlik'te 90 adet nükleer başlık

Soğuk savaş döneminde Amerika'nın 27 ayrı ülkede binlerce nükleer silahı vardı. Bu savaşın sona ermesinin ardından Amerikan nükleer silahları birçok Avrupa ülkesinden çıkarıldı. Fakat, Amerika'nın bugün Türkiye dahil Almanya, Belçika, Hollanda, İngiltere, İtalya ve Yunanistan'da olmak üzere toplam 480 nükleer silahı bulunuyor. Ülkemizdeki 90 adet silah, İncirlik Amerikan Üssü'nde saklanıyor.

Türkiye, Amerika ile 1955'te 'barışçıl amaçlar için' ilk nükleer santral anlaşmasını imzalamıştı. Bu anlaşma, İsrail'i de harekete geçirdi. Amerika'nın Türkiye ile imzaladığı anlaşmanın metni İsraililere verildi ve 12 Haziran 1955'te Amerika ile İsrail arasında anlaşma imzalandı. İsrail, şimdi bölgesinde önemli bir nükleer güç... Türkiye ise 55 yıldır nükleer enerji santrali kuralım mı kurmayalım mı tartışması yapıyor...

Barışçıl nükleer enerjiye karşı olan Türkiye'deki çevreci örgütler, neden İncirlik'teki nükleer başlıklı silahlarla ilgili eylem yapmıyor? Nükleer enerjinin tehlikelerini dile getirenler, Batı ülkelerindeki nükleer enerji tesislerini nasıl izah ediyorlar? Türkiye, 1955'te Amerika ile nükleer santral anlaşmasını imzalamasına rağmen, 51 yıldır santraller niçin hâlâ kurulamadı? Bu gecikme kimlerin işine yaradı? Kimler, Türkiye'nin bölgesinde nükleer bir güce dönüşmesine engel oldu?"

Hükümetin nükleer enerji santral-leri projesini başlatması, yarım asırlık yarayı kanattı. Petrol şirketlerinin desteklediği çevreci örgütler harekete geçti; ülkede, büyük bir çevre felâketi olacakmış endişesi yaratılmaya çalışıldı. Oysa tarihi belgeler, olayın hiç de öyle olmadığını gösteriyor...

Amerika, 1950'li yıllarda nükleer enerjinin tehlikeli olmadığı konusunda Türkiye, İran, Irak ve diğer ülkelerde yoğun propaganda yapıyordu. Bu bağlamda, 1955'te ilk nükleer santral anlaşmasını Türkiye ile imzalamıştı.

Amerika, bugün ise propaganda yaptığı ülkelerde Irak'ın işgaline destek bulmak ve İran'a müdahale için nükleer silahlar ve nükleer enerji meselesini koz olarak kullanıyor. Oysa, 1950'li yıllarda, halkın nükleer silah korkusunu yenmek, nükleer enerjinin ucuz, temiz ve faydalı olduğunu göstermek, Amerikan propagandasının temel hedeflerini oluşturuyordu.

Bilindiği gibi, Başkan Eisenhower, 1953'te BM Teşkilatı'nda atom enerjisiyle ilgili bir konuşma yapmış; bu konuşma, Amerika'nın "Barış İçin Atom" projesinin başlamasına

DO NOT TYPE IN THIS SPACE

511.872/10-1852 DC/R

October 18, 1952

OCT 28 1952

511.872/10-1852

NOV 4 1952

FILED

H-H

ACTION COPY - DEPARTMENT OF STATE

The action office must return this permanent record copy to DC/R file with an endorsement of action taken.

BELGE 1

Amerika'nın Bağdat Büyükelçiliği'nin atom enerjisinin faydalarına ilişkin çalışmaları ve tepkiler konusundaki 18 Ekim 1952 tarih ve 302 sayılı "gizli" yazısı...

zemin hazırlamıştı. Eisenhower'in konuşmasının asıl amacı, Amerika'nın artan nükleer gücünü göstermek, atom denemelerinden sonra çevreye yayılan radyoaktif maddeler (sütte ve çocuk kemiklerinde tespit edilen Sr-90 maddesi gibi), atom silahlarıyla ilgili artmakta olan endişeleri azaltmak ve silahsızlanmaya ilişkin talepleri etkisiz hale getirmektir.

Amerika, bir zamanlar nükleer enerjiji desteklemişti

Atom silahlarına karşı artan tepkilere rağmen, Amerika bizim de yaşadığımız coğrafyada, Güney Asya'da ve dünyanın birçok bölgesinde nükleer araştırma ve geliştirme programlarını açık bir şekilde teşvik etmiş ve desteklemişti. Amerika'nın bu girişimlerinin asıl amacı, bu konuda onunla işbirliği yapan ülkelere nükleer enerjinin ilmi ve ekonomik faydalarını anlatmak, Amerikan nükleer teknolojisi için pazar oluşturmak, Türkiye de dahil bahse konu ülkelerde Amerikan nükleer silahlarının yerleştirilmesine ve depolanmasına yönelik tepkileri yok etmekti. Amerika Millî Güvenlik Kurulu, 1950'li yıllarda, ilgili hükümetleri bilgilendirmek amacıyla birçok Ortadoğu ülkesinde konferanslar ve bilgilendirme toplantıları yapmıştı.

Mesela, Amerika'nın Bağdat Büyükelçiliği bu bağlamda atom enerjisinin barışçıl amaçlar için kullanılmasının faydalarını göstermek amacıyla birçok çalışma yapmıştı. Amerika'nın Bağdat Büyükelçiliği'nin Amerika Dışişleri Bakanlığı'na ve dağıtım için Amman, Beyrut, Kahire, Şam, Cidde, Kudüs, Trablus ve Tel Aviv'e gön-

derdiği 18 Ekim 1952 tarih ve 302 sayılı "gizli" yazısında, bu gelişmeler hakkında geniş bilgi veriliyordu. (BELGE 1)

Büyükelçilik, Bağdat'ta bir kütüphanenin penceresine "Atom insanlığın hizmetinde" başlıklı afişler bile asmıştı. Bu afişlerde, "Amerika, atom araştırmalarından elde ettiği bilgileri bütün dünya ile paylaşmak istiyor" şeklinde yazılar da yer almıştı. Iraklıların bu propagandaya tepkisi sert ve çabuk olmuştu. Arap Milliyetçileri USIS'in (Unated States Information Service) penceresine, üzerinde "Bütün nükleer ve biyolojik silahları yok edin!" yazılı bir afiş yapıştırmış, ancak büyükelçilik yetkilileri afişi derhal kaldırmışlardı. Arap milliyetçileri bununla da yetinmemiş, Al Alam Al Arabi gazetesinin 15 Ekim 1955 tarihli sayısında, Amerika'nın bu davranışını kınayan çok sert bir yazı da yayınlamışlardı. Yazıdaki "Amerika, kendi kapitalistlerinin kazancını artırmak için bölgemizi atom bombalarını atabileceği savaş meydanına mı dönüştürmek istiyor?" ve "Amerika, Japonya'yi işgal etmenin sağladığı kazançtan memnun değil midir?" cümleleri çok dikkat çekiciydi. Yazıda ayrıca Irak halkı "bu tür zararlı propagandadan korunmaya" çağrılmıştı.

İsrail, nükleerde Türkiye'yi solladı

Başkan Eisenhower'ın "Barış için atom" konuşmasının ardından, 15 Ağustos 1955'te, nükleer devrimin kamuoyuna sunulmasıyla ilgili ilk uluslararası bir konferans düzenledi. Bu konferanstan sonra

UNCLASSIFIED
(Classification)

Page 1 Encl. 3
Des. No. 302
From Baghdad

October 14, 1952

Al-Alam Al-Arabi

Readers' Forum

Say What You Want

The Atom in the Service of Humanity!!

While passing by the U.S. Cultural Exchange Service (thus called!) on Thursday morning, I saw many pictures exhibited in the display window, one of which was captioned as follows:-

"The Atom in the Service of Humanity the United States is eager to share with the rest of the world the benefits derived from atomic research, and towards this end the AEC plant at Oakridge, Tennessee is shipping radioactive isotopes to Collaborating institutions throughout the world.... etc"

But what kind of service is the atom rendering to humanity!!

In its 1951-52 budget the U.S. has appropriated a total of 58200 million dollars for its rearmament program against one tenth or perhaps one hundredth of this amount for its educational program. And what kind of benefits derived from atomic research in the U.S. eager to share with the rest of the world? Does the U.S. want to make other countries battlegrounds for dropping its atomic bombs so that it will derive the benefits desired by capitalists? Was the U.S. not satisfied with the benefits she derived from Hiroshima and Nagasaki where tens of thousands of people were bombed out of existence only with many houses, health institutions and religious and cultural centers? Was the U.S. not satisfied with the benefits she derived from her Occupation of Japan?

The exhibit also features other pictures depicting the atom in the service of humanity! One of these pictures shows an atomic flash and cloud shooting up into the sky after the explosion of an atomic bomb. Another picture depicts a formation of bombers with a caption which reads: the Energy contained in an atomic bomb is equal to the bomb load of 100 heavy bombers. A third picture shows field guns in action with a caption reading: the energy contained in an atomic bomb equals that of 1300 batteries of artillery firing simultaneously. There are many other pictures showing the

Petrol şirketleri hangi başkanları devirdi?

Petrol şirketleri kendi kurdukları veya kurulmasını destekledikleri çevreci teşkilatlarla diğer ülkelerin nükleer enerji projelerine engel olmakla kalmamış, birçok ülkenin içişlerine müdahale ederek, devlet başkanları ve başbakanlarını da devirmişlerdir.

Pakistan ve İran bu tür uygulamalara en güzel iki örnektir. Pakistan Başbakanı Zülfikar Ali Butto, ülkesinin bağımsız nükleer enerji programını geliştirmeye çalışıyor ve Fransa ile görüşmeler yapıyordu. Devrin Amerika Dışişleri Bakanı Dr. Henry Kissenger, Fransa ile görüşmeleri kesmesi ve programı durdurması konusunda Zülfikar Ali Butto'yu açıkça tehdit etti. Butto, programa devam etmek isteyince, General Ziya Ul-Hak bir askeri darbeyle Butto'yu devirdi. Butto daha sonra idam edildi; edilmeden önce hapishanede kaleme aldığı hatıralarında, gelişmeleri bütün çıplaklığıyla ortaya koydu.

Anti-nükleer enerji kampanyasının diğer bir kurbanı da İran'dır. İran Şahı Rıza Pehlevi, 1978'te dünyanın dördüncü büyük nükleer enerji programını başlatmıştı. Şah, 20 nükleer enerji santrali yapmayı planlıyordu ve bu konuda Fransa ve Almanya ile görüşüyordu. Şah, 1974'te 5 nükleer enerji santralinin yapımı konusunda Fransa ile ön anlaşma bile imzaladı. İran Şahı Rıza Pehlevi, bu dönemde aynı zamanda Fransa'nın uranyum zenginleştirme tesisleri ve Almanya'nın Krupp firmasına büyük yatırımlar da yaptı. Bu gelişmeler, İngiliz-Amerikan petrol şirketlerini harekete geçirmeye yetti. Şah Pehlevi de Zülfikar Ali Butto gibi, hem makamından hem de canından oldu.

Petrol şirketlerin müdahale ettiği ülkeler bunlarla sınırlı değil. Onlarcasını saymak mümkün...

Amerika, 1950'li yıllarda nükleer enerjinin tehlikeli olmadığı konusunda Türkiye, İran, Irak ve diğer ülkelerde yoğun propaganda yapıyordu. Bu bağlamda, 1955'te ilk nükleer santral anlaşmasını Türkiye ile imzalamıştı. Amerika, bugün ise propaganda yaptığı ülkelere Irak'ın işgaline destek bulmak ve İran'a müdahale için nükleer silahlar ve nükleer enerji meselesini koz olarak kullanıyor.

Hangi ülkeler nükleer enerji üretiyor?

Öncelikle komşularımızdan Ermenistan ve İran olmak üzere Rusya, Ukrayna, Çin, Hindistan, Pakistan ve Avrupa ülkelerinin çoğu nükleer enerjiyi kullanıyor. Çin, 2020 yılına kadar 30 yeni nükleer santral daha yapacak. 2050 yılında Çin'in nükleer enerji santrallerinin sayısı 150'ye yükselecek. Bugün dünyada 440 nükleer enerji santralini olduğu göz önüne alınırsa, 150 santral büyük bir rakam ve Çin'i bu sahada birinci ülke konumuna getirecek.

Amerika'da ise toplam 103 nükleer santral var. Rusya hariç, Avrupa ülkelerinde 173 nükleer santral bulunuyor. Bunların ilerlere göre dağılımı ise şöyle:

Fransa 59, İngiltere 23, Almanya 17, Ukrayna 15, İsveç 10, İspanya 9, Çek Cumhuriyeti 6, Bulgaristan 4, Finlandiya 4, Romanya 1 ve Litvanya 1...

Türkiye ise, yarım asırlık bir gecikmeden sonra, 2011 yılına kadar 3 nükleer santral yapmayı planlıyor.

Amerika, Türkiye ile 1955'te "barışçıl amaçlar için" ilk nükleer santral anlaşmasını imzaladı. Bu anlaşma, İsrail'i de harekete geçirdi. İsrail, Amerika'yla bu tür bir anlaşmaya hazır olduğunu bildirdi ve görüşmelere başladı.

Amerika Dışişleri Bakanlığı'nın 23 Mayıs 1955 tarihli "gizli" belgesi, konuya ışık tutuyor. Bahse konu belge, İsrail'in Amerika Büyükelçisi Abba Eben ile Başkan Eisenhower'ın atom enerjisinden sorumlu özel elçisi Morehead Patterson arasındaki görüşmeyle ilgili... Buna göre Patterson, Amerika'nın Türkiye ile imzaladığı anlaşmanın metnini Abba Eben'e vermiş, İsrail ile de bu tür bir anlaşma imzalanacağını, fakat metinde bir-iki küçük değişiklik yapılacağını söylemişti. Bu görüşmelerden sadece iki ay sonra, yani 12 Haziran 1955'te Amerika ile İsrail arasında anlaşma imzalandı. (BELGE 2)

IAEC'nin Başkanı Prof. Ernst Bergmann'ın İbrani olarak hazırladığı 21 sayfalık "çok gizli" rapor, İsrail'in uzmanlarını yetiştirmek için Amerika'nın

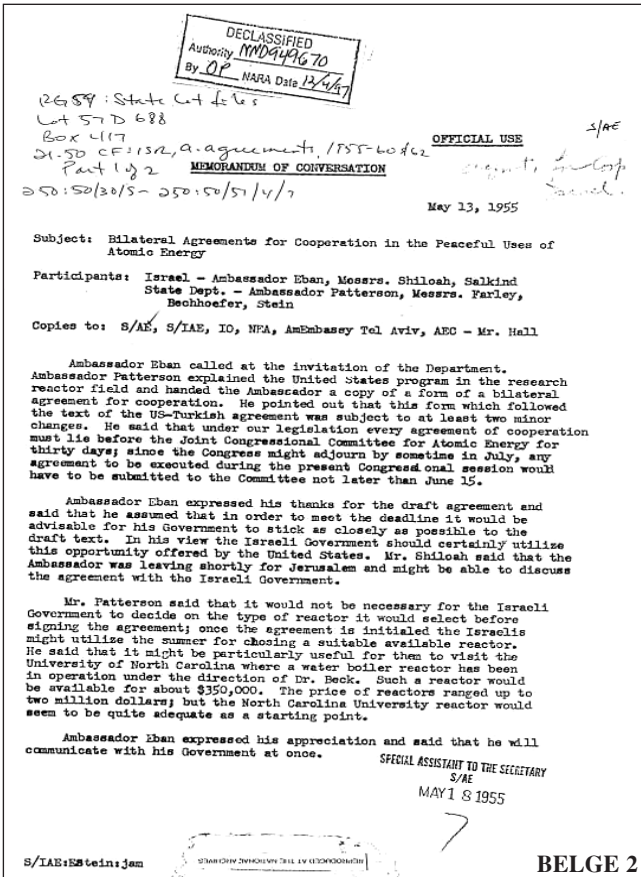
ona satmayı öngördüğü nükleer reaktörden daha gelişmiş bir reaktör almayı düşündüğünü gösteriyor. (BELGE 3)

Prof. Bergmann'ın tahminleri doğru çıkmıştı. İsrail, ona teklif edilen reaktörden daha gelişmiş bir reaktör satın alarak işe başladı. İsrail bu anlaşmayı 1955'te Türkiye'den sonra imzalamasına rağmen, aradan geçen 51 yıl içerisinde büyük bir nükleer güce dönüştü. 51 yıl sonra biz hâlâ başlangıç noktasındayız ve nükleer santralleri kurup-kurmama meselesini tartışıyoruz.

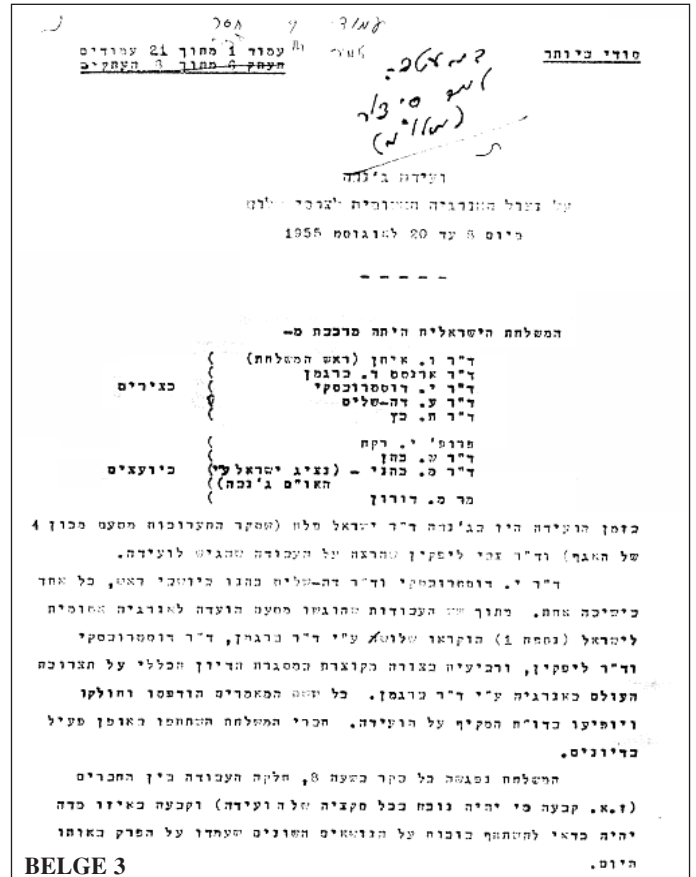
Bu noktada şu soruların ilgili birimlerce cevaplanması gerekiyor: **Biz niçin 51 yıldır bu santralleri kuramadık? Bu gecikme kimlerin işine yaradı? Kimler, Türkiye'nin bölgesinde nükleer bir güce dönüşmesine engel oldu?**

ABD'nin nükleer silahları, incirlik Üssü'nde

Soğuk savaş döneminde Amerika'nın 27 ayrı ülkede binlerce nükleer silahı vardı. Soğuk savaşın sona ermesinin ardından Amerikan nükleer silahları birçok Avrupa ülkesinden çıkarıldı. Fakat Amerika'nın bugün dahi Türkiye, Almanya, Belçika, Hollanda, İngiltere, İtalya ve Yunanistan'da toplam 480 nükleer silahı bulunuyor. Ülkemizdeki 90 adet nükleer başlıklı silah, İncirlik Amerikan Üssü'nde bulunmaktadır. (BELGE 4)

Amerika Dışişleri Bakanlığı'nın 23 Mayıs 1955 tarihli "gizli" belgesi, İsrail'in Amerika Büyükelçisi Abba Eben ile Başkan Eisenhower'ın atom enerjisinden sorumlu özel elçisi Morehead Patterson arasındaki görüşmeyle ilgili.

IAEC'nin Başkanı Prof. Ernst Bergmann'ın İbrani olarak hazırladığı 21 sayfalık "çok gizli" rapor, İsrail'in uzmanlarını yetiştirmek için Amerika'nın ona satmayı öngördüğü nükleer reaktörden daha gelişmiş bir reaktör almayı düşündüğünü gösteriyor.

Soğuk savaşın bitmesinin üzerinden 10 yılı aşkın bir zaman geçmesine rağmen, nükleer enerjiye karşı çıkan çevrecilerin, topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahlarının oradan çıkarılması konusunda aynı hassasiyeti göstermemeleri hayli düşündürücü... Nükleer enerjiye karşı olup, nükleer silahlara karşı olmak neyle izah edilebilir?

Petrol şirketlerinin kurduğu çevreci örgütler

Petrol şirketleri, petrol pazarlarının daralmasına engel olmak amacıyla, nükleer enerji kullanımını sınırlamak için özel programlar hazırlıyorlar.

Çevreyi koruma bahanesiyle nükleer santrallerin yapımını engellemeye yönelik oluşturulan "**İngiliz-Amerikan Ekoloji Programı**"nın sahibi, büyük petrolcü **Robert O. Anderson**'dur. **Anderson, Atlantic Richfield Oil Company** (Atlantik Richfield Petrol Şirketi)'nin sahibi... **Petrol tüketimine engel olacak nükleer santrallerin yapımına karşı çıkma projesi, Mayıs/1973'te Bilderberg Grubu'nun Saltsjeboden'deki toplantısında Anderson tarafından geliştirildi.** Anderson ve onun petrol şirketi, kendi kurduğu çevre teşkilatlarına büyük miktarda para aktardı. "**Friends of the Earth**" (Dünyanın Dostları) teşkilatı aynı yıl Anderson'un verdiği 200 bin dolar ile kuruldu. Bu çevre teşkilatının ilk en önemli başarılarından birisi, 1976 yılında Almanya'da yeni nükleer santraller yapılmasına engel olmasıydı. Birçok ülke, bu kampanyadan zarar gördü. İngiliz-Amerikan petrol şirketlerinin başlattığı anti-nükleer enerji kampanyasından en çok zarar gören ülkelerin başında Almanya geliyor.

Aynı teşkilatın Fransa'daki temsilcisi, petrol kralı Rockefeller Ailesi'nin Paris'teki "**Cudert Brothers Hukuk Bürosu**"nun ortağı olan **Brice La Londa** idi. **Brice La Londa, 1989'da Mitterand Hükümeti'nin çevre bakanı oldu.**

"**Friends of the Earth**", 1974 Kasım'ında yaptığı büyük gösterilerle Japonya'nın Avustralya ile Uranyum anlaşması yapmasına engel oldu. Oysaki, her iki ülke lideri daha önce milyarlarca dolar değerinde ön anlaşma imzalamıştı. İngiltere'nin dev uranyum şirketi **Rio Tinto Zinck**, Friends of the Earth Teşkilatı'nı harekete geçirerek, bu anlaşmanın gerçekleşmesine engel oldu. Gelişmeler bununla da sınırlı kalmadı; birkaç ay sonra Japonya ile anlaşma imzalamak isteyen Avustralya Başbakanı görevden alındı.

Anderson, petrol şirketinin yanı sıra "**Aspen Humanistic Studies Institu-**

te"ün de (Aspen Humanistik Araştırmalar Enstitüsü) sahibidir. Aspen Enstitüsü, BM Teşkilatı'nın 1972'de Stockholm'de yapılan Çevre Konferansı'nı da organize etmişti. Konferansa Petro-Canada Şirketi'nin sahibi Maurice Strong başkanlık yapmıştı.

Bu konferansın ardından, **Atlantic Richfield Oil Company, Rockefeller Brothers Fund ve diğer İngiliz-Amerikan petrol şirketleri büyük bir anti-nükleer enerji kampanyasını başlatıp finanse ettiler.** Petrol şirketlerinin kurduğu ve finanse ettiği diğer bir çevre teşkilatı ise "**World Wildlife Fund**"dur (Dünya Vahşi Hayatı Koruma Vakfı). Bu vakfa 1970'lı yıllarda Bilderberg Grubu üyesi ve Hollanda Prensi Bernhard başkanlık ediyordu. Daha sonra Royal Dutch Shell'in Başkanı John Loudon vakfın başkanı olmuştur.

Robert O. Anderson, çok geçmeden anti-nükleer enerji çalışmalarının sonuçlarını almaya başladı. Sahibi olduğu petrol şirketi, 1974 Petrol Krizi'nden en kârlı çıkan şirket olmuştu.

Diğer bir çevre teşkilatı "**Natural Resources Defense Council**"dir (Doğal Kaynakları Koruma Konseyi). Bu teşkilatın yönetim kurulu üyelerinden birisi **Laurance Rockefeller**'dir. 🌱

Sr-90 nedir?

Türkiye'den alınan örneklerde neden yüksek çıkıyor?

Sr-90, nükleer silah çalışmalarının yan ürünü olarak ortaya çıkan bir madde... İnsanlarda -vücuda girmesi durumunda-, kalsiyum gibi kemiklerde biriken ve kansere neden olan bu maddenin alım miktarı ve ışınlama şartları riski artırırken, solunum ve sindirim yoluyla alınan Sr-90, özel idrar testleriyle belirlenebiliyor. Tespiti için özel ekipmana ihtiyaç olan Sr-90'ın aktivitesini kaybetmesi için geçen süre yaklaşık 60 yıl...

Sr-90, 1950'li yıllarda Amerika'daki atom denemelerinden sonra büyük miktarlarda atmosfere yayılmış ve çevre ile yiyecek zincirine bulaşmış. Ankara ve çevresinden o dönemde alınan toprak örneklerinde Sr-90'ın yüksek çıkmasının birçok özel sebepleri olabilir; ama bu sonuçlar, ya Ankara ve çevresinde atom denemelerinin yapıldığı ya da atom silahlarının bu bölgede standartlara uygun bir şekilde depolanmadığı ihtimallerini akla getiriyor. Araştırmalar, rüzgârın, nükleer patlamadan sonra meydana gelen radyoaktif bulutları çok uzaklara götürebildiğini gösteriyor. Amerika'da yapılan atom denemelerinin etkilerinin Ankara ve civarında bu denli etkili olması düşündürücü değil mi?

HABER BANK

**Duyun, Görün
KONUŞUN...**

365 GÜN

24 SAAT

Canlı haber

HABERBANK, MERKEZ BANKASI

**BAŞKANI'NIN KİM OLACAĞINI
AYLAR ÖNCE TAHMİN ETTİ.!**

**KİM DEMİŞ İNTERNET HABER
PORTALLARI HABERCİLİK
YAPMIYOR DİYE!...**

**ARADIĞINIZ HABER İSE
HABERBANK SİZE YETER!...**

**HTTP://WWW.HABERBANK.COM
DOPDOLU: MEMURLAR DÜNYASI,
MEDYA DÜNYASI, İKTİDAR KULİSİ,
MUHALEFET KULİSİ, EKONOMİ,
DÜNYA HABERLERİ, MEMURLAR,
İŞ-SINAV İLANLARI. ..VE DAHA
NELER NELER!...**

www.haberbank.com